

Til Økonomiudvalget

Offentlige effektiviseringer på 12 mia. kr. frem mod 2020

Regeringens vækstplan indeholder en målsætning om, at der frem mod frem mod 2020 skal frigøres 12 mia. kr. gennem modernisering af den offentlige sektor. Midlerne skal anvendes til en forbedring af den offentlige service.

Sammenfatning

- Regeringen har endnu ikke udmeldt en udmøntning af de 12 mia. kr., herunder fordelingen på stat, regioner og kommuner.
- Frigørelse af 12 mia. kr. skal ske ved at anvende en bred vifte af initiativer, herunder digitalisering, arbejdstidsregler, fokus på effekter og bedre kapacitetsudnyttelse.
- KK har i perioden 2012-2014 effektiviseret for 889 mio. kr. (2014 p/l). Midlerne er omprioriteret til bl.a. dagtilbud og skoler som følge af befolkningsvæksten.
- Såfremt KK i perioden 2015-2020 fastholder et effektiviseringsniveau på 300 mio. kr. årligt vil den samlede effektivisering være på 1,8 mia. kr. svarende til 15 pct. af det samlede effektivisering på 12 mia. kr.
- Kommunerne, herunder København, bidrager ved at overholde de økonomiaftaler, som bliver indgået med regeringen.
- Kommunerne bør understrege følgende vedrørende udmøntningen
 - Staten og regionerne skal også bidrage til effektiviseringerne
 - De kommunale effektiviseringer skal forblive inden for den kommunale sektor.

Baggrund

I Vækstplan DK fra foråret 2013 har forligspartierne aftalt en gns. årlig realvækst i de samlede offentlige udgifter på ca. 0,65 pct. i 2013-2017 (0,5 pct. i 2015), som er finansieret af det generelle finanspolitiske råderum.

Frem mod 2020 skal der herudover tilvejebringes finansiering på 12 mia. kr. via modernisering og effektivisering af den offentlige sektor. Midlerne forudsættes anvendt til at "*styrke den offentlige service på højt prioriterede områder*". For den offentlige sektor under ét er der i den sammenhæng tale om et nulsumsspil, men effektiviseringerne kan ændre fordelingen af de økonomiske rammer mellem stat, regioner og kommuner.

24-03-2014

Sagsnr.
2014-0038959

Dokumentnr.
2014-0038959-3

Sagsbehandler
Anders Rasmussen

Center for Økonomi

Rådhuset, 2. sal, vær. 34
1599 København V

Mobil
2452 8180

E-mail
AM94@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

Proces og indhold af de offentlige effektiviseringer

Regeringen har pt. kun meget bredt beskrevet, hvordan de 12 mia. kr. skal findes. KL forventer, at regeringen i løbet af foråret vil komme med et udspil hertil, bl.a. på baggrund af Produktivitetskommissionens samlede rapport.

Vækstplanen peger på følgende områder:

- fokus på effekter, resultater og gensidig læring
- digitalisering
- brug af velfærdsteknologi
- serviceminded offentlig sektor
- arbejdstidsregler og arbejdsforhold i det offentlige
- offentlig-privat samarbejde
- bedre regulering og målretning
- styrket fokus på kapacitetsudnyttelse, økonomistyring, ledelse og bedre offentlige indkøb.

Ift. digitalisering og velfærdsteknologi skal økonomiaftalen for 2015 fastlægge et mål for effektiviseringspotentialet i ”Strategi for digital velfærd”, jf. økonomiaftalen for 2014. KL fremhæver herudover i materialet til bestyrelsesmødet i februar, at regeringen forventes at lægge vægt på øget brug af stordrift (fx kontrolindsatsen på de sociale ydelsesområder og yderligere opgaveoverdragelse til UDK).

Det skal også bemærkes, at Produktivitetskommissionen i februar 2014 har fremsat en række anbefalinger om øget offentlig-privat samarbejde, herunder konkurrenceudsættelse, frit valg, bedre og innovationsfremmende offentlige indkøb mv. Kommissionen har i øvrigt beskæftiget sig med de fleste af de emner, der er nævnt i vækstplanen.

Endelig er det også en mulighed, at regeringen vælger at lade allerede besluttede initiativer, fx forøgelse af lærernes undervisningstid, tælle med i de 12 mia. kr.

Økonomiske konsekvenser for kommunerne

Fordeling mellem stat, regioner og kommuner

Kommunerne kan forvente at skulle løfte en væsentlig andel af de samlede effektiviseringer på 12 mia. kr.

Kommunernes andel af det samlede offentlige forbrug udgjorde 48,1 pct. i 2012 mod 49,2 pct. i 2010. I samme periode er statens andel steget med 0,6 procentpoint og regionernes med 0,5 procentpoint. I absolutte tal har kommunerne reduceret udgifterne med 6 mia. kr. fra 2010-2012, regionerne med knap 1 mia. kr., mens staten har øget udgifterne med over 2 mia. kr.

Udmøntning af effektiviseringer i kommunerne

Der er i princippet to hovedalternativer – effektiviseringerne forbliver i kommunerne *eller* servicerammen nedjusteres.

Effektiviseringstiltagene bør fastholdes inden for den kommunale økonomi. Det vil herudover være en fordel, hvis de frigjorte midler kan anvendes til generelle serviceforbedringer, og at konkrete løft finansieres gennem en øget servicramme.

Regeringen vil formentlig argumentere for, at kommunerne skal finansiere konkrete serviceløft inden for den eksisterende ramme. I en sådan situation vil det konkrete serviceløft i KK skulle finansieres af KKs serviceråderum med mindre KK gennemfører yderligere effektiviseringer.

I begge tilfælde er det meget væsentligt, at statens initiativer giver mulighed for reelle effektiviseringer, hvilket fx ikke har været tilfældet i de hidtidige moderniseringsaftaler.

En reduktion af servicerammen, som i økonomiaftalen for 2014, vil være vanskeligst for KK at håndtere, da det vil øge presset på KKs servicramme og dermed også effektiviseringsbehovet i KK.

Løfter Københavns Kommunes sin effektiviseringsandel?

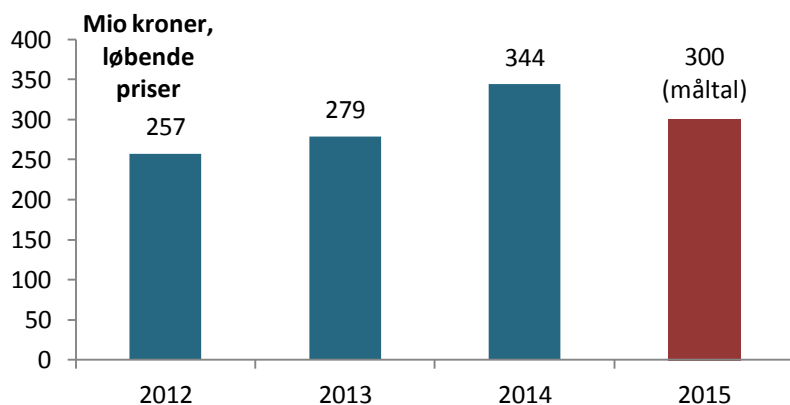
Hvis det nuværende måltal på 300 mio. kr. årligt i effektiviseringsstrategien i 2015 fastholdes og realiseres frem mod 2020, vil KK gennemføre effektiviseringer for i alt 1,8 mia. kr. svarende til 15 pct. af den samlede effektivisering på 12 mia. kr. Fastholdes effektiviseringsniveauet på 300 mio. kr. årligt vil KK således løfte en forholdsmæssig større andel af effektiviseringen i en situation, hvor alle 12 mia. kr. findes på kommunernes udgiftsområder. Effektiviseringerne er i København forudsat omprioriteret til bl.a. den demografiske udgiftsvækst.

De 12 mia. kr. i effektiviseringer på landsplan kan dog presse servicerammen i KK – afhængig af, hvordan effektiviseringerne udmøntes i den kommunale økonomi.

Serviceudgifter og effektiviseringer i Københavns Kommune

KK har siden 2012 gennemført effektiviseringer på over 250 mio. kr. om året. I budget 2014 indgår effektiviseringer for 344 mio. kr., mens der for 2015 er vedtaget et måltal på 300 mio. kr.

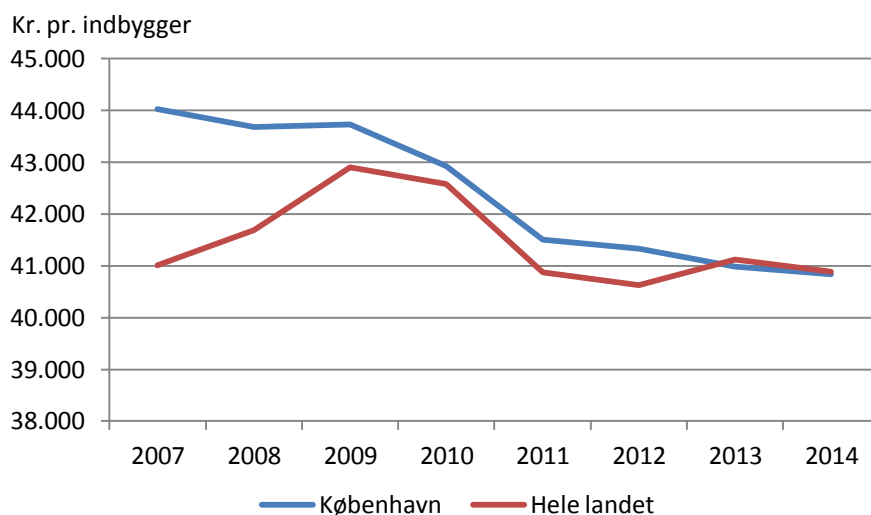
Figur 1: Effektiviseringer i Københavns Kommune

De løbende effektiviseringer betyder, at kommunen har kunnet overholde de stramme rammer for kommunernes serviceudgifter, selv om kommunen i samme periode har oplevet en kraftig befolkningsvækst, der f.eks. i budget 2014 gav merudgifter på 227 mio. kr. i forhold til 2013.

Effektiviseringerne bidrager dermed også til, at kommunens serviceudgifter pr. indbygger igennem en længere periode er faldet og i 2014 forventes at blive lavere end landsgennemsnittet.

Figur 2: Serviceudgifter pr. indbygger 2007-2014

Note: 2007-2012 er regnskabstal, 2013 forventet regnskab (skøn for hele landet), mens 2014 er vedtagne budgetter.

Det bemærkes, at regnskab 2013 for hele landet er pba. af et skønnet mindreforbrug på 3,5 mia. kr. i 2013.